

Bruxelles, den 4. oktober 2024
(OR. en)

13994/24

ENER 474
COMPET 981
CLIMA 332

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Forskelle i engrospriserne på elektricitet – Udveksling af synspunkter

Vedlagt følger til delegationerne formandskabets baggrundsnotat om forskellene i engrospriserne på elektricitet med henblik på samlingen i TTE-Rådet (energi) den 15. oktober 2024.

Forskelle i engrospriserne på elektricitet**Baggrund og oversigt**

I de seneste måneder har Central-, Øst- og Sydøsteuropa oplevet høje elpriser med kraftige prisstigninger i spidsbelastningsperioder, navnlig om aftenen. Disse priser, som i nogle tilfælde oversteg 400 EUR/MWh i juli og august 2024, har i uforholdsmæssig grad påvirket den sydøsteuropæiske region og lagt et betydeligt pres på regionens økonomier og konkurrenceevne.

Medlemsstaterne i regionen er blevet særlig hårdt ramt, hvilket har ført til konkurrencemæssige problemer, og de opfordrer derfor til en koordineret EU-indsats for at stabilisere priserne og forbedre energisikkerheden i regionen.

Kommissionen undersøger i tæt samarbejde med de berørte medlemsstater de mulige drivkræfter og faktorer, der kan have ført til denne situation, herunder stor efterspørgsel efter elektricitet under en hedeølge eller vedligeholdelsesarbejde på transmissionsnettet og i flere kraftværker.

Utilstrækkelige grænseoverskridende infrastrukturer vanskeliggør også en effektiv eldistribution mellem visse regioner, navnlig i spidsbelastningsperioder, hvilket øger priserne og skaber ineffektivitet på markedet. Desuden er den sydøsteuropæiske region ikke fuldt integreret med det overordnede EU-elmarked, hvilket også kan føre til betydelige prisforskelle og hindre en problemfri overførsel af overskydende energi fra andre områder.

Samtidig oplever regionen udfordringer med at forvalte variabel vedvarende energi på grund af utilstrækkelige lagringsmuligheder eller andre fleksibilitetsløsninger. For eksempel har mindre vandkraft som følge af tørkeforhold gjort nogle medlemsstater mere afhængige af kul- og gaskraftværker, hvilket igen øger omkostningerne.

Disse kraftige stigninger på engrosmarkedet for elektricitet – navnlig i Central- og Sydøsteuropa – understreger behovet for at overveje målrettede foranstaltninger, der kan bidrage effektivt til at styrke elmarkedet, energisikkerheden og stabiliteten i regionen og i Unionen mere generelt.

Nødvendige foranstaltninger

For at tackle disse udfordringer, sikre et velfungerende marked i hele EU, håndtere den svingende tilgængelighed af vedvarende energi bedre og tilpasse udbuddet mere effektivt til efterspørgslen er der behov for betydelige investeringer i sammenkoblinger af energinet og fleksibilitet (efterspørgselsreaktion, lagringskapacitet osv.) ud over yderligere investeringer i infrastruktur, samtidig med at der gives mulighed for målrettede tilpasninger og solidaritetsmekanismer til støtte for medlemsstaterne. Samtidig kan der være behov for kortsigtede foranstaltninger for at forhindre perioder med høje priser i vinterperioden. Det er vigtigt at sikre, at nationale beslutninger også tager hensyn til bredere regionale virkninger. Øget koordinering mellem TSO'er og koordinering af infrastrukturplanlægning er afgørende for at frigøre regionens fulde potentiale og stabilisere priserne.

Vejledende spørgsmål til drøftelsen

1. Hvilke yderligere skridt kan der tages for at øge den fysiske grænseoverskridende kapacitet med henblik på at forbedre handelen mellem forskellige regioner i Den Europæiske Union?
2. Er der behov for at styrke koordineringen for at sikre, at beslutninger på landeniveau tager hensyn til de bredere regionale virkninger deraf?
3. Hvilke kortsigtede og langsigtede skridt er nødvendige i regionen og på det indre energimarked mere generelt for at lette udrulningen af fleksibilitet, forbedre effektiviteten af grænseoverskridende strømme og øge gennemsigtigheden og tilgængeligheden af elektricitetsdata?